

ТОМИСЛАВ МАРИНКОВИЋ

Уредништво Летописа: Чини се да са развојем интјернетја и његовим ширењем постојаје уочљиво да се књижевност полако сели на сајбер просторе. Када је у иштјању проза, та селидба је довела је до настјанка нових жанрова (ивитјер проза), нових начина писања (интјерактивна проза) и чистјања (хипертекстј), као и до нових комбинација чистјања и писања (фан-проза). Да ли ће у шом прелазу/селидби у нове, виртуелне просторе поезија остјати исја, или ће се, и у ком смеру, промениши?

Томислав Маринковић: Кад бисмо били пророци, откривајући поезију будућности дошли бисмо и до одговора каква ће бити будућност света. Поезија без будућности не може, будућност без поезије би могла да постоји само под условом да човек постане електронска машина.

Савремена цивилизација, засад, не показује интерес за будућност поезије. Руку на срце, ни према сопственом опстанку нема одговорнији однос. Поезија се сама прилагођава времену, трпи нападе и презир, на маргини друштвених збивања покушава да се прибере и преобрази, поврати снагу и свежину, пронађе нови израз. При оваквом „односу снага” (разуме се, само теоретски), увек бих се кладио на свевременост и моћи поезије. Са судбином света бих већ био опрезнији.

Мољли бисмо рећи да је модерна проза – пошража за немоћућом прозом. Сличан пуш је имала и модерна поезија. Она је настјојала да ушопреби истнички материјал који до шата није постојао или кога поезија претходних времена није мољла да савлада и пошчини себи. Да ли савремена поезија има шансе да истнички савлада грађу

Поезија је давно престала да буде одјек јединственог схватања света. Поред тога, у материјалистичкој ери, где је све на продају, чак и оно чему се не може одредити цена, поезија се нашла у дну тезге, затрпана производима привлачније спољашности. Упоредо су, у дослуху са својим добом, неки помодни песнички покрети и сами били заслепљени рушилачким заносом, доводећи у питање основни смисао поезије. Све то утиче на данашње место поезије у савременом свету. Модерном песнику је пало у задатак да размисли како да поезија поврати поверење у крхке облике људског постојања. Да пронађе кончић који човека са светом спаја. Можда је то лепота.

Једна од најјачих метафора књижевности је одломак из Књиже о Јову у којој Јов каже: „О кад би се написале ријечи моје! кад би се сјавиле у књигу! Писаљком звезденом и оловом на камену за вјечни спомен кад би се урезале!” Да ли савремени песник још увек тежи да иписује речи урезане у камен, или се мири са судбином да је оно што записује ближе писању гранацом по песку?

Мислим да је савремени песник ближи писању гранацом по песку. То није његово одустајање од потребе да поезија остави дубљи траг, већ покушај да искористи сва средства која му још стоје на располагању. И екран рачунара је заравњена пешчана површина. Истински вредна поезија узда се у стваралачку постојаност, мање је важна структура материјала на којем је исписана.

ТОМИСЛАВ МАРИНКОВИЋ

НИЈЕ ВАРКА

*Ко̄риве у њодножју њло̄њова,
јер њако хоће ле̄њо. Дечак њрӯњићем
цр̄ња замиш̄љену ма̄њу све̄ња
у њрацини, њомерајући кон̄њинен̄ње
само дрх̄њајем руке.*

*На дрвећу, у зеленилу крош̄њњи,
живо̄њ слави њренӯњње, сунце њали лис̄њиће клена,
жуне бескрајно усњњњавају своје со̄њране.*

*Подне је, накрајко, зас̄њало у хладу лӣње.
Међӯњњим (на изненађење њкварено̄ часовника
који је део ӣгре), време уњорно цури.*

*Са ш̄крињом дрвених кола с̄њњње сумрак.
Дечак сумњичаво зури у нес̄њварне облине неба,
у нерас̄њозна̄њљива њоља о̄грнӯња њмином.*

*Најзад, њубећи с̄њр̄њљење, црвени месец
израња из њаласас̄њње ш̄њње и убеђује
дечаково срце да ос̄њане будно.*

*То није варка, ш̄њњућу далеке звезде,
с̄њварнији све̄њњ од ово̄ нећеш̄ наћи.*